

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

25 март 2021 година *

„Преюдициално запитване — Приложимо право — Регламент (ЕО) № 864/2007 и Регламент (ЕО) № 593/2008 — Приложно поле *ratione temporis* — Липса на компетентност на Съда — Член 94 от Процедурния правилник на Съда — Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Регламент (ЕС) № 1215/2012 — Член 1, параграф 1 — Материално приложно поле — Понятие „граждански и търговски дела“ — Член 7, точка 1 — Понятия „дела, свързани с договор“ и „предоставяне на услуги“ — Член 24, точка 1 — Понятие „договор за наем на недвижим имот“ — Регламент (ЕО) № 1393/2007 — Връчване на „съдебни“ или „извънсъдебни“ документи — Нотариуси, действащи в рамките на производства по принудително изпълнение — Производство по събиране на такса по целодневен талон за паркиране на моторно превозно средство на паркомясто, разположено на обществен път“

По дело C-307/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Visoki trgovački sud (Висш търговски съд, Хърватия) с акт от 26 март 2019 г., постъпил в Съда на 11 април 2019 г., в рамките на производство по дело

Obala i lučice d.o.o.

срещу

NLB Leasing d.o.o.,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: J.-C. Bonichot, председател на състава, L. Bay Larsen, C. Toader (докладчик), M. Safjan и N. Jääskinen, съдии,

генерален адвокат: M. Bobek,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за Obala i lučice d.o.o., от M. Kuzmanović, odvjetnik,
- за хърватското правителство, от G. Vidović Mesarek, в качеството на представител,

* Език на производството: хърватски.

- за германското правителство, от J. Möller, R. Kanitz, M. Hellmann и E. Lanckenau, в качеството на представители,
- за словенското правителство, от J. Morela, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от M. Wilderspin и M. Mataija, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 ноември 2020 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 56 ДФЕС, член 4, параграф 1, член 10, параграф 1, член 11, параграф 1 и член 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 864/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 година относно приложимото право към извъндоговорни задължения („Рим II“) (ОВ L 199, 2007 г., стр. 40, наричан по-нататък „Регламент „Рим II“), на Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета (ОВ L 324, 2007 г., стр. 79), член 4, параграф 1, букви б) и в) и параграф 2 от Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 2008 г., стр. 6 и поправка в ОВ L 309, 2009 г., стр. 87, наричан по-нататък „Регламент „Рим I“) и на член 7, точки 1 и 2 и член 24, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 2012 г., стр. 1).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между дружество Obala i lučice d.o.o. (наричано по-нататък „Obala“), със седалище в Хърватия, и дружество NLB Leasing d.o.o., установено в Словения, по повод на иск за събиране на такса за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент „Рим II“

- 3 Член 31 от Регламент „Рим II“, озаглавен „Приложение във времето“, гласи:
„Настоящият регламент се прилага за вредоносни факти, настъпили след влизането му в сила“.

Регламент № 1393/2007

- 4 Член 1 от Регламент № 1393/2007, озаглавен „Приложно поле“, предвижда в параграф 1:

„Настоящият регламент се прилага за граждански или търговски дела, когато, за да бъде връчен един съдебен или извънсъдебен документ, той трябва да бъде изпратен от една държава членка в друга. По специално, регламентът не се прилага по отношение на данъчни, митнически и административни дела или по отношение на отговорността на държавата за действие или бездействие при упражняване на държавната власт („*acta iure imperii*“).

- 5 Съгласно член 14 от този регламент, озаглавен „Връчване чрез пощенски услуги“:

„Всяка държава членка е свободна да извършва връчване на съдебни документи пряко чрез пощенски услуги на лица, пребиваващи в друга държава членка, посредством препоръчано писмо с обратна разписка или друга равностойна услуга“.

- 6 Член 16 от посочения регламент, озаглавен „Предаване“, гласи:

„Извънсъдебни документи могат да бъдат предадени за връчване в друга държава членка в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент“.

- 7 Регламент № 1393/2007, който е в сила към момента на настъпване на фактите в главното производство, е отменен с Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) (ОВ L 405, 2020 г., стр. 40).

Регламент „Рим I“

- 8 Съгласно член 28 от Регламент „Рим I“, озаглавен „Прилагане във времето“:

„Настоящият регламент се прилага за договори, сключени на и след 17 декември 2009 г.“.

Регламент № 1215/2012

- 9 Съображения 10 и 15 от Регламент № 1215/2012 гласят:

„(10) В приложното поле на настоящия регламент следва да се включват всички основни граждански и търговски дела с изключение на някои ясно определени дела [...]

[...]

(15) Правилата за компетентността следва да са във висока степен предвидими и основани на принципа, че компетентността по правило се основава на местоживеенето на ответника. Винаги следва да е налице компетентност на това основание, освен в няколко ясно определени случаи, когато предметът на спора или автономията на страните обосновава различен свързващ фактор. Местоживеенето на правния субект трябва да се определя автономно, така че общите правила да се направят по-прозрачни и да се избегнат спорове за компетентност“.

10 Член 1, параграф 1 от този регламент гласи:

„Настоящият регламент се прилага по граждански и търговски дела, независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. Той не обхваща, по-специално, данъчни, митнически или административни дела, нито отговорността на държавата за действия или бездействия при упражняването на държавна власт (*acta iure imperii*)“.

11 Член 4, параграф 1 от посочения регламент предвижда:

„При условията на настоящия регламент, искиве срещу лица, които имат местоживеене в държава членка, независимо от тяхното гражданство, се предявяват пред съдилищата на тази държава членка“.

12 Съгласно член 7, точки 1 и 2 от същия регламент:

„Срещу лице, ко[е]то има местоживеене в държава членка, могат да бъдат предявявани искиве в друга държава членка:

1. а) по дела, свързани с договор — в съдилищата по мястото на изпълнение на въпросното задължение;;
  - б) за целите на настоящата разпоредба и освен ако не е договорено друго, мястото на изпълнение на въпросното задължение е:
    - в случая на продажба на стоки, мястото в държава членка, където съгласно договора са доставени стоките или е трябвало да бъдат доставени,
    - в случая на предоставяне на услуги, мястото в държава членка, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени;;
  - в) ако не се прилага буква б), тогава се прилага буква а);
2. по дела относно непозволено увреждане, деликт или квазиделикт — в съдилищата на мястото, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие“.

13 Член 24 от Регламент № 1215/2012 гласи:

„Следните съдилища на държава членка притежават изключителна компетентност независимо от местоживеенето на страните:

1. по дела, които имат за предмет вещни права върху недвижим имот или договор за наем на недвижим имот — съдилищата на държавата членка, в която е разположен имотът.

[...]“.

Хърватското право

Закон за принудителното изпълнение

- 14 Член 1 от Ovršni zakon (Закон за принудителното изпълнение) (Narodne novine, № 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 и 73/17) оправомощава нотариусите за принудително събиране на задълженията въз основа на „автентичен документ“ с издаването на разпореждане за принудително изпълнение, което служи за изпълнително основание, без изричното съгласие на длъжника.

Закон за безопасността на движението по пътищата

- 15 Член 1 от Zakon o sigurnosti prometa na cestama (Закон за безопасността на движението по пътищата) (Narodne novine, № 67/08, 48/10 и 74/11) предвижда, че целта на този закон е по-специално определянето на основните принципи за взаимоотношенията между лицата, поведението на участниците и другите субекти в движението по пътищата, основните изисквания, на които трябва да отговаря пътната мрежа с оглед на пътната безопасност, правилата за движение по пътищата, системата на пътна маркировка и подаваните сигнали от оправомощени служители за спазването на тези правила.
- 16 Съгласно член 5 от този закон:

„(1) Органите на местно и регионално самоуправление самостоятелно регулират, в съответствие с разпоредбите на настоящия закон и с предварителното съгласие на министерството, отговарящо за вътрешните работи, движението на своята територия, като по-специално определят:

[...]

- б. площите за паркиране и начините на паркиране, забраните за паркиране и местата за ограничено паркиране, [...]“.

Решение относно паркирането в град Задар

- 17 Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru (Решение за организацията и начина на таксуване на паркирането в град Задар) (Glasnik Grada Zadra, № 4/11), в приложимата му към спора по главното производство редакция (наричано по-нататък „Решение относно паркирането в град Задар“), урежда организацията и начина на таксуване на паркирането, както и контрола върху паркирането на моторни превозни средства на платени обществени паркинги.
- 18 В член 2 от това решение обществените паркинги се определят като „обществени площи, предназначени за спиране и паркиране на превозни средства“.
- 19 Съгласно член 4 от посоченото решение обществените паркинги са обозначени със сигнализация в съответствие със Закона за безопасността на движението по пътищата.
- 20 Съгласно член 5 от същото решение сигнализирането на обществените паркинги се извършва от организатора на паркинга под надзора на компетентния отдел на общинската власт.
- 21 В член 6 от Решението относно паркирането в град Задар се определят дните и часовете, в които трябва да се заплаща такса за паркиране.

22 Член 7 от това решение гласи:

„Със спирането или паркирането на обществен паркинг водачът или собственикът на превозното средство сключва с управителя на паркинга договор за използването на обществения паркинг с използване на целодневен талон за паркиране [...] и приема общите условия на договора за паркиране, предвидени в настоящото решение“.

23 Съгласно член 9 от посоченото решение, целодневният талон, който е валиден 24 часа, считано от издаването му, съответства на почасовата такса за паркиране в зона, определена за почасово платено паркиране, за продължителност на платеното паркиране от 24 часа.

24 Член 10 от същото решение предвижда, че таксуването по целодневен талон за паркиране се извършва чрез плащане по искането за плащане на целодневния талон по разплащателната сметка на организатора на паркинга или чрез плащане на целодневния талон за паркиране на касата на организатора на паркинга.

25 Съгласно член 12 от Решението относно паркирането в град Задар, ползвателят на паркинг, на който е издаден целодневен талон за паркиране и искане за плащане по този талон, е длъжен да извърши плащането в срок от осем дни, считано от датата на издаването му.

26 Член 13 от това решение предвижда, че ако ползвателят на паркинга не плати целодневния талон в указания срок, в срок от 8 дни след изтичането му, той е длъжен да извърши плащането, като освен стойността на целодневния талон следва да заплати и действителните разходи, ведно със законовите лихви за забава, чиито размери трябва да бъдат посочени в искането за плащане. Ако в посочения срок ползвателят на паркинга не заплати целодневния талон и действителните разходи, ведно със законоустановените лихви за забава, организаторът на паркинга завежда от свое име и за своя сметка съдебно производство срещу ползвателя.

Спорът в главното производство, преюдициалните въпроси и производството пред Съда

27 На 20 февруари 2017 г. търговско дружество Obala, което е учредено от град Задар (Хърватия) с цел събирането на такси за паркиране на моторни превозни средства на публични пътища, инициира производство по принудително изпълнение срещу NLB Leasing пред нотариус, който упражнява дейността си в Хърватия, като производството се основава на автентичен документ и се отнася до събирането на такса, чиито размер съответства на целодневен талон за паркиране на моторно превозно средство на обозначено паркомясто, разположено на обществена улица в Задар. От акта за преюдициално запитване следва, че паркирането на превозното средство на паркомясто е установено на 30 юни 2012 г. в 13,02 ч., а Obala оспорва плащането на целодневен талон за паркиране.

28 На 8 март 2017 г. нотариусът издава разпореждане за принудително изпълнение, с което разпорежда на NLB Leasing да заплати претендираното вземане, което възлиза на 84 хърватски куни (HRK) (около 11 евро) за главното вземане, изразяващо се в целодневната такса за паркиране, както и сумите от 1235 HRK (около 165 евро) за направените разноски по производството и 506,25 HRK (около 67 евро) за предвидими разноски по производството.

29 За да връчи разпореждането за принудително изпълнение на NLB Leasing, нотариусът се позовава на член 14 от Регламент № 1393/2007 и го изпраща с препоръчано писмо с обратна разписка.

- 30 NLB Leasing оспорва разпореждането пред Trgovački sud u Pazinu (Търговски съд Пазин, Хърватия), който отменя посоченото разпореждане в частта за принудително изпълнение, но счита, че не е компетентен да разгледа оспорването, и изпраща делото по компетентност на Trgovački sud u Zadru (Търговски съд Задар, Хърватия), който на свой ред приема, че не е компетентен, и повдига пред запитващата юрисдикция отрицателен спор за компетентност.
- 31 Запитващата юрисдикция поставя въпроси по няколко аспекта на спора в главното производство, по-специално относно законосъобразността на връчването на ответника с препоръчано писмо с обратна разписка на разпореждането за принудително изпълнение в рамките на производство по принудително изпълнение, иницирано пред нотариус въз основа на автентичен документ, относно квалифицирането на съществуващото между страните в главното производство правоотношение с оглед на определяне на компетентните хърватски съдилища за разглеждането на спора и относно приложимото материално право.
- 32 Тази юрисдикция иска, най-напред, да се установи дали нотариусите, които не представляват „съд или правораздавателен орган“ по смисъла на Регламент № 1215/2012, могат да се позовават на разпоредбите на Регламент № 1393/2007 за целите на връчването на техните разпореждания за принудително изпълнение в рамките на производство по принудително изпълнение въз основа на автентичен документ и дали в рамките на съдебен спор като разглеждания в главното производство съдилищата могат да извършват връчване на документи на длъжника по изпълнително производство на основание Регламент № 1393/2007.
- 33 По нататък, запитващата юрисдикция поставя въпроса за обхвата на понятието „граждански и търговски дела“ по смисъла на член 1 от Регламент № 1215/2012 за целите на определяне дали съдебният спор, свързан с таксуването по целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на публичен път, е от нейна компетентност.
- 34 В това отношение запитващата юрисдикция изтъква, че съгласно член 5, параграф 1, точка 6 от Закона за безопасността на движението по пътищата и правилата за извършване на комунални дейности местните органи на самоуправление вземат решения за зоните за паркиране и делегират публичните си правомощия на общински търговски дружества, учредени за събирането на такси за паркиране.
- 35 В конкретния случай решението относно паркирането в град Задар по-конкретно определя зоните за паркиране и периода, през който се събират такси за паркиране на обществени пътища, цената на почасов талон за паркиране, както и цената за целодневен талон за паркиране, в случай че на обществен път се установи паркирано моторно превозно средство, за което не е закупен талон за почасово паркиране или е изтекло времето, за което е закупен такъв талон.
- 36 Според запитващата юрисдикция задължението за заплащане на целодневен талон за паркиране е определено едностранно и има наказателен характер, като може да се счита за санкция в случаите, когато таксата на паркиране не е заплатена доброволно или е изтекло времето, за което е била платена.
- 37 Според запитващата юрисдикция е налице разлика между, от една страна, паркирането на закрити площи, в които ползвателите на паркинга вземат талон, удостоверяващ часа на влизане в паркинга, и заплащат такса за паркиране в часа на излизане, което представлява класически договор по гражданското право и съответно е гражданско правоотношение, и от друга страна, разглежданото в главното производство паркиране, при което предварително се заплаща такса за определено време, чието надвишаване води до заплащането на целодневен талон, имащ характер на санкция.

- 38 Освен това, в случай че спорът в главното производство попада в приложното поле на Регламент № 1215/2012, запитващата юрисдикция поставя въпроса относно приложимите правила за компетентност в съответствие с разпоредбите на този регламент.
- 39 В това отношение запитващата юрисдикция изтъква, че в хърватската съдебна практика като цяло се приема, че договорът за паркиране се счита за сключен със самото паркиране на моторно превозно средство на обозначено място на обществен път. Въпреки това възниква въпросът дали този договор трябва да се квалифицира като договор за предоставяне на услуги, или като договор за наем на недвижим имот.
- 40 Според тази юрисдикция, ако подобен договор бъде квалифициран като договор за предоставяне на услуги, би се засегнало свободното предоставяне на услуги, предвидено в член 56 ДФЕС. Освен това хърватските съдилища биха могли да изведат компетентността си от член 7, точка 1 от Регламент № 1215/2012. С оглед на практиката на Съда, и по-конкретно на решение от 23 април 2009 г., Falco Privatstiftung и Rabitsch (C-533/07, EU:C:2009:257), обаче запитващата юрисдикция иска да се установи дали дейността на Obala, която в случая се изразява единствено в обозначаване на паркомястото и събиране на таксите за паркиране, е достатъчна, за да бъде квалифицирана като „услуга“ по смисъла на тази съдебна практика.
- 41 Що се отнася до евентуалното квалифициране на договора за паркиране като договор за наем на недвижим имот по смисъла на член 24, точка 1 от Регламент № 1215/2012, запитващата юрисдикция изтъква, че за разлика от договора за наем на недвижим имот, чието несклучване в писмена форма е основание за нищожност по общото право, договорът за паркиране не се сключва в писмена форма. Освен това не съществува законно право на задържане на паркираните моторните превозни средства в залог. За сметка на това би могло да се приеме, че определена площ от даден недвижим имот е заета, което разкрива наличието на известна прилика между договора за паркиране и договора за наем на недвижим имот.
- 42 Освен това запитващата юрисдикция изтъква хипотезата, при която паркирането на обществен път не е с договорен характер, и поставя въпроса дали би могло да се приеме, предвид обстоятелството че ползвателят на паркомястото не е закупил почасов талон за паркиране, че неговата отговорност може да е за непозволено увреждане, деликт или квазиделикт по смисъла на член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012.
- 43 Накрая, тази юрисдикция поставя въпроса за приложимото право. Всъщност тя твърди, че в конкретния случай паркирането е извършено на 30 юни 2012 г., т.е. преди датата на присъединяване на Република Хърватия към Европейския съюз, и съответно иска да се установи, с оглед на практиката на Съда относно договорите, сключени преди датата на присъединяването, по-конкретно на определение от 5 ноември 2014 г., VG Vodoopskrba (C-254/14, непубликувано, EU:C:2014:2354), и на решение от 14 февруари 2019 г., Milivojević (C-630/17, EU:C:2019:123), дали разпоредбите на Регламенти „Рим I“ и „Рим II“ са приложими към спора в главното производство.
- 44 При тези обстоятелства Visoki trgovački sud (Висш търговски съд, Хърватия) спира производството и отправя до Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Разрешено ли е нотариусите да извършват връчване на документи въз основа на Регламент [№ 1393/2007], ако нотариусите връчват свои решения по дела, по които не се прилага Регламент № 1215/2012, като се има предвид, че в Република Хърватия нотариусите, действащи в рамките на предоставените им от националното право правомощия в производствата по принудително изпълнение въз основа на „автентичен документ“, не попадат в обхвата на понятието „съд или правораздавателен орган“ по смисъла на Регламент № 1215/2012[?]. С други думи, след като нотариусите не попадат в обхвата на понятието „съд или правораздавателен орган“ по смисъла на Регламент № 1215/2012, могат ли те да прилагат

правилата за връчване на документи по Регламент [...] № 1393/2007 в рамките на предоставените им от националното право правомощия в производствата по принудително изпълнение въз основа на „автентичен документ“?

- 2) Може ли паркирането на улица и обществен път да се счита за попадащо в обхвата на понятието „гражданско дело“ по смисъла на Регламент [№ 1215/2012] — с който регламент се урежда въпросът за компетентността на съдилищата, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела — след като правото на таксуване е предвидено в Закона за безопасността на движението по пътищата и в правилата за извършване на комунални дейности като публична дейност, особено като се има предвид, че по отношение на превозно средство, за което е установено, че няма талон за паркиране или е с невалиден талон за паркиране, веднага възниква задължение за заплащане на целодневен талон, все едно е било паркирано цял ден, независимо от точното време на използване на паркомястото, и съответно заплащането на целодневен талон има санкционен аспект, а в някои държави членки такова паркиране се счита за пътно нарушение?
- 3) Могат ли съдилищата в посочените по-горе съдебни спорове, свързани с паркиране на улица и обществен път, след като правото на таксуване е предвидено в Закона за безопасността на движението по пътищата и в правилата за извършване на комунални дейности като публична дейност, да извършват връчване на документи на ответниците в друга държава членка въз основа на Регламент [№ 1393/2007]?

Ако въз основа на поставените по-горе въпроси се приеме, че този вид паркиране попада в обхвата на понятието „гражданско дело“, се поставят допълнителни въпроси:

- 4) В разглеждания случай се прилага презумпцията, че договърът се сключва със самото паркиране на улицата на обозначено с хоризонтална и/или вертикална сигнализация място, тоест счита се, че със самото паркиране се сключва договор и ако не се заплати цената за почасово паркиране, трябва да се заплати целодневен талон, поради което възниква въпросът противоречи ли презумпцията за сключване на договор със самото паркиране и съгласие за заплащане на цената за целодневен талон, ако не се закупи талон за почасово паркиране или ако изтече времето, за което е закупен този талон, на основните правила за предоставяне на услуги съгласно член 56 от Договора за функционирането на Европейския съюз и останалите достижения на правото на [Съюза]?
- 5) Самото паркиране в разглеждания случай е извършено в Задар, поради което съществува определена връзка между този договор и съдилищата в Република Хърватия, но съставлява ли такова паркиране „услуга“ по смисъла на член 7, [точка] 1 от Регламент [...] № 1215/2012, тъй като услугата предполага, че предоставящата я страна извършва определена дейност, тоест че извършва определена дейност срещу заплащане, поради което възниква въпросът достатъчна ли е дейността на ответника, за да се счита за услуга? Ако съдилищата в Република Хърватия не разполагат със специална компетентност въз основа на член 7, [точка] 1 от Регламент [...] № 1215/2012, делата трябва да се водят пред съда по местоживеене на ответника.
- 6) Може ли паркирането на улица и обществен път да се счита за договор за наем на недвижим имот по смисъла на член 24, [точка] 1 от Регламент [...] № 1215/2012, след като правото на таксуване е предвидено в Закона за безопасността на движението по пътищата и в правилата за извършване на комунални дейности като публична дейност, а таксата се събира само в определена част от деня?
- 7) Ако в разглеждания случай не може да се приложи посочената по-горе презумпция, че до сключването на договор се е стигнало със самото паркиране (четвърти въпрос), възможно ли е този вид паркиране — при който правомощието за таксуване на паркирането

произтича от Закона за безопасността на движението по пътищата и се предвижда заплащане на целодневен талон, ако предварително не е заплатен талон за почасово използване на паркоместото или ако изтече времето, за което е заплатен талонът — да се счита за деликт или квазиделикт по смисъла на член 7, [точка] 2 от Регламент [...] № 1215/2012?

- 8) В разглеждания случай паркирането е извършено преди присъединяването на Република Хърватия към [Съюза], а именно на 30 юни 2012 г. в 13.02 ч., поради което възниква въпросът приложими ли са в разглеждания случай регламентите, засягащи проблематиката с приложимото право, а именно Регламент „Рим I“ или Регламент „Рим II“, предвид действието им във времето?

Ако Съдът на Европейския съюз е компетентен да даде отговор по прилагането на материалното право, се поставят следните въпроси:

- 9) Противоречи ли презумпцията за сключване на договор със самото паркиране и съгласие за заплащане на цената за целодневен талон, ако не се закупи талон за почасово паркиране или ако изтече времето, за което е закупен този талон, на основните правила за предоставяне на услуги съгласно член 56 от Договора за функционирането на Европейския съюз и останалите достижения на правото на [Съюза], независимо дали собственикът на превозното средство е физическо или юридическо лице? Могат ли да се приложат правилата по член 4 от Регламент „Рим I“, що се отнася до определянето на материалното право в разглеждания случай (тъй като по делото не са приложени доказателства страните да са договорили приложимо право)?
- Ако е налице договор, става ли въпрос в разглеждания случай за договор за услуги, тоест възможно ли е такъв договор за паркиране да се разглежда като услуга по смисъла на член 4, параграф 1, буква б) от Регламент „Рим I“?
  - При условията на евентуалност, може ли въпросното паркиране да се разглежда като договор за наем по смисъла на член 4, параграф 1, буква в) от Регламент „Рим I“?
  - При условията на евентуалност, ако за това паркиране се прилага разпоредбата на член 4, параграф 2 от Регламент „Рим I“, възниква въпросът коя в разглеждания случай е характерната престация, тъй като ищецът на практика само обозначава площта на улицата за паркиране и таксува паркирането, а ответникът извършва паркирането и заплаща за него. Всъщност, ако се приеме, че характерната престация е тази на ищеца, ще се приложи правото на Република Хърватия, а ако характерната престация е тази на ответника, ще се приложи правото на Република Словения. Същевременно, като се има предвид, че правото на таксуване на паркирането в този случай се урежда по правото на Република Хърватия, с което договорът съответно е по-тясно свързан, ще се приложи ли все пак в разглеждания случай допълнителното правило по член 4, параграф [3] от Регламент „Рим I“?
  - Ако е налице извъндоговорно задължение по смисъла на Регламент „Рим II“, може ли такова извъндоговорно задължение да се разглежда като увреждане и съответно приложимото право да се определи въз основа на член 4, параграф 1 [от този Регламент [...]?
  - При условията на евентуалност, може ли такъв вид паркиране да се разглежда като неоснователно обогатяване и съответно приложимото право да се определи въз основа на член 10, параграф 1 от Регламент „Рим II“?

- При условията на евентуалност, може ли такъв вид паркиране да се разглежда като водене на чужда работа без пълномощие и съответно приложимото право да се определи въз основа на член 11, параграф 1 от Регламент [„Рим II“]?
- При условията на евентуалност, може ли при този вид паркиране да се счита, че е налице *culpa in contrahendo* на ответника и съответно приложимото право да се определи въз основа на член 12, параграф 1 от Регламент [„Рим II“]?

45 Поради рисковете за здравето, свързани с пандемията от коронавирус, с акт от 22 април 2020 г. първи състав на Съда реши да се произнесе, без да провежда съдебно заседание, каквото първоначално бе предвидено по настоящото дело, и отправи до страните и до посочените в член 23 от Статута на Съда на Европейския съюз заинтересовани субекти няколко въпроса за писмен отговор, на които Obala, хърватското и словенското правителство и Комисията отговорят.

По преюдициалните въпроси

По допустимостта на първия, третия и четвъртия въпрос, както и на първата част на деветия въпрос

- 46 Obala и хърватското правителство повдигат възражение за недопустимост на преюдициалното запитване с мотива, че по същество запитващата юрисдикция не е обосновала в достатъчна степен причините, поради които е отправила преюдициалните въпроси, и относимостта към спора в главното производство на евентуален отговор от страна на Съда на въпросите, за които те считат, че са от фактическо естество. Освен това според Obala можело да се приеме, че в конкретния случай не е налице спор, доколкото съгласно националните процесуални норми първият съд, който е бил сезиран с делото по главното производство, е трябвало да отхвърли оспорването срещу разпореждането за принудително изпълнение, издадено въз основа на автентичен документ, тъй като не само че оспорването не е било направено от оправомощено да представлява длъжника в изпълнителното производство лице, но и е било съставено на друг език, различен на хърватски.
- 47 Според Комисията запитващата юрисдикция трябва да се произнесе по производство, което се отнася единствено до спор за компетентност между две съдилища. Поради това за нея е от значение единствено да се установи кое от съответните две съдилища има териториална компетентност. Следователно според тази институция единствено въпросите относно тълкуването на Регламент № 1215/2012 са от значение за решаването на спора за компетентност. Останалите въпроси относно връчването на документи и определянето на приложимото право били без връзка с предмета на спора в главното производство и съответно били недопустими.
- 48 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда въпросите, които са свързани с тълкуването на правото на Съюза и са поставени от националния съд в нормативната и фактическата рамка, които той определя съгласно своите правомощия, и проверката на чиято точност не е задача на Съда, се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по преюдициален въпрос, отправен от национална юрисдикция съгласно член 267 ДФЕС, само когато не са спазени по-специално изискванията относно съдържанието на преюдициалното запитване в член 94 от Процедурния правилник или когато е ясно, че исканото от националната юрисдикция тълкуване или преценка на валидността на норма от правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или предмета на спора по главното производство, или когато въпросът е хипотетичен (вж. в този смисъл решенията от

9 юли 2020 г., Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, т. 19 и от 3 септември 2020 г., Supreme Site Services и др., C-186/19, EU:C:2020:638, т. 42 и цитираната съдебна практика).

- 49 Отново от постоянната практика е видно, че необходимостта да се даде тълкуване на правото на Съюза, което да е от полза за националния съд, изисква последният да определи фактическата и правната обстановка, в която се вписват поставените от него въпроси, или най-малкото да обясни фактическите хипотези, на които те се основават. Актът за преюдициално запитване трябва да посочва и конкретните причини, поради които националният съд си задава въпроси относно тълкуването на правото на Съюза и приема за необходимо да отпрати преюдициален въпрос до Съда (решение от 1 октомври 2020 г., Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, т. 41 и цитираната съдебна практика).
- 50 Тези изисквания относно съдържанието на преюдициалното запитване са посочени изрично в член 94 от Процедурния правилник на Съда и запитващата юрисдикция следва да се съобразява с тях в рамките на въведеното от член 267 ДФЕС сътрудничество. Тези изисквания са припомнени и в Препоръките на Съда на Европейския съюз към националните юрисдикции относно отправянето на преюдициални запитвания (ОВ С 257, 2018 г., стр. 1) (вж. в този смисъл решение от 13 декември 2018 г., Rittinger и др., C-492/17, EU:C:2018:1019, т. 38 и 39).
- 51 В конкретния случай следва да се приеме за установено, че що се отнася до тълкуването на Регламент № 1393/2007, за което се отнасят първият и третият въпрос, запитващата юрисдикция, която е сезирана с отрицателен спор за компетентност, не е указала на Съда, както изисква член 94 от процедурния му правилник, по какъв начин разрешаването на спора в главното производство зависи от тълкуването на този регламент. По-конкретно, както е видно от акта за преюдициално запитване, ответникът в главното производство е сезирал хърватските съдилища и е оспорил връчено му разпореждане за принудително изпълнение.
- 52 Що се отнася до четвъртия и до първата част от деветия въпрос, запитващата юрисдикция също не предоставя разяснения за причините, поради които изпитва съмнения относно съвместимостта на презумпцията, съгласно която един договор е сключен с факта на паркирането на обозначено паркомясто на обществен път, с разпоредбите за свободното предоставяне на услуги по член 56 ДФЕС, както и за отражението, което в този контекст би могло да има обстоятелството, че собственикът на превозното средство е физическо или юридическо лице.
- 53 От това следва, че първият, третият и четвъртият въпрос, както и първата част от деветия въпрос са недопустими.

По компетентността на Съда да даде отговор на осмия и на втората част от деветия въпрос

- 54 С осмия и с втората част на деветия въпрос, които следва да се разгледат на първо място, запитващата юрисдикция изпитва съмнения, с оглед на разпоредбите на Регламент „Рим I“ или „Рим II“, относно определянето на приложимото право спрямо правоотношение, което е възникнало в резултат на паркирането на моторно превозно средство на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, при положение че посоченото паркиране е извършено преди присъединяването на съответната държава членка към Съюза.
- 55 В това отношение в член 2 от Акта относно условията за присъединяване на Република Хърватия и промените в Договора за Европейския съюз, Договора за функционирането на Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 112, 2012 г., стр. 21) се предвижда, че разпоредбите на Учредителните договори и

актовете, приети от институциите преди присъединяването на Република Хърватия, са обвързващи за тази държава членка и се прилагат в тази държава единствено от датата на нейното присъединяване, а именно от 1 юли 2013 г.

- 56 Що се отнася до Регламент „Рим I“, от практиката на Съда следва, че съгласно член 28 от него прилагането на този регламент зависи от датата на сключване на съответния договор (вж. в този смисъл определение от 13 януари 2016 г., Raiffeisen Privatbank Liechtenstein, C-397/15, непубликувано, EU:C:2016:16, т. 16).
- 57 Що се отнася до Регламент „Рим II“, Съдът е постановил, че съгласно член 31 от него, единственият момент, който трябва да се вземе предвид за целите на определянето на приложното поле *ratione temporis* на този регламент, е моментът на настъпване на вредоносния факт (вж. в този смисъл решение от 17 ноември 2011 г., Homawoo, C-412/10, EU:C:2011:747, т. 36).
- 58 В конкретния случай от акта за преюдициално запитване следва, че разглежданото в главното производство паркиране на моторното превозно средство е осъществено на 30 юни 2012 г., т.е. преди присъединяването на Република Хърватия към Европейския съюз. От това следва, че *ratione temporis* Регламенти „Рим I“ и „Рим II“ не са приложими, а Съдът не е компетентен да отговори на осмия и на втората част от деветия въпрос.

По втория въпрос

- 59 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 1, параграф 1 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, че иск за събиране на такса по целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, предявен от дружество, на което е възложено управлението на такива паркоместа от местните органи на самоуправление, попада в обхвата на понятието „граждански и търговски дела“ по смисъла на тази разпоредба.
- 60 Що се отнася до понятието „граждански и търговски дела“, употребено в член 1, параграф 1 от Регламент № 1215/2012, Съдът многократно е постановявал, че за да се гарантират в границите на възможното равни и еднакви права и задължения, произтичащи от този регламент за държавите членки и за заинтересованите лица, посоченото понятие не следва да бъде тълкувано като обикновено препращане към вътрешното право на държава членка. Това понятие трябва да се разглежда като самостоятелно понятие, което следва да се тълкува, от една страна, в зависимост от целите и системата на същия регламент и от друга страна, в зависимост от основните принципи, които произтичат от всички национални правни системи (решение от 28 февруари 2019 г., Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, т. 46 и цитираната съдебна практика).
- 61 Освен това необходимостта да се гарантира гладкото функциониране на вътрешния пазар и необходимостта в интерес на хармоничното упражняване на правосъдие да се гарантира, че в държавите членки няма да се произнасят противоречащи си съдебни решения, изискват да се възприеме широко разбиране на понятието „граждански и търговски дела“ (вж. в този смисъл решение от 10 септември 2009 г., German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, т. 22 и 23).
- 62 За да се определи дали даден иск, предявен пред съд, попада в приложното поле на понятието „граждански и търговски дела“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Регламент № 1215/2012, а оттам и в приложното поле на този регламент, следва да се установи какво е

- правоотношението между страните по спора и неговия предмет или, алтернативно, да се разгледат основанията и условията за предявяване на иска (решение от 16 юли 2020 г., Movis и др., С-73/19, EU:C:2020:568, т. 37 и цитираната съдебна практика).
- 63 Така, макар да е възможно някои спорове между органи на публичната власт и частноправни субекти да попадат в приложното поле на Регламент № 1215/2012, когато искът се отнася до действия, извършени *iure gestionis*, това не се отнася за случаите, когато органът на публична власт е действал при упражняването на публична власт (вж. в този смисъл решение от 7 май 2020 г., Rina, С-641/18, EU:C:2020:349, т. 33 и цитираната съдебна практика).
- 64 Всъщност проявлението на прерогативите на публичната власт у една от страните по спора, поради това че тя упражнява правомощия, които са изключителни с оглед на правните норми, приложими към правоотношенията между частноправни субекти, изключва такъв спор от гражданските и търговски дела по смисъла на член 1, параграф 1 от Регламент № 1215/2012 (решение от 3 септември 2020 г., Supreme Site Services и др., С-186/19, EU:C:2020:638, т. 57 и цитираната съдебна практика).
- 65 Освен това публичноправната цел на някои дейности сама по себе си не е достатъчна, за да се квалифицират тези дейности като извършени *iure imperii*, доколкото те не съответстват на упражняването на правомощия, които са изключителни с оглед на правните норми, приложими към правоотношенията между частноправни субекти (решение от 3 септември 2020 г., Supreme Site Services и др., С-186/19, EU:C:2020:638, т. 66 и цитираната съдебна практика).
- 66 В конкретния случай, що се отнася до предмета на иска в главното производство, то той се отнася до събирането на вземане, съответстващо на стойността на целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, ведно с разноските по производството.
- 67 Както е видно от преписката, с която Съдът разполага, този иск, макар и предявен от Obala в съответствие с предоставения му с акт на орган на публичната власт мандат, се отнася до частно правоотношение, в рамките на което страните поемат права и задължения съобразно общите условия на договора за паркиране, предвидени с Решението относно паркирането в град Задар, в това число и що се отнася до задължението за плащане с почасов или целодневен талон, и цената на тези талони. При незаплащане на почасов талон се счита, че е сключен договор за целодневен талон.
- 68 Освен това, както е видно от писмените отговори на хърватското правителство на поставените от Съда въпроси, в случай на неплащане на целодневен талон за паркиране, задължението за покриване на действителните разходи ведно със законните лихви за забава произтича от хърватския закон за задълженията, който предвижда правото на пълно обезщетяване на кредитора.
- 69 От данните по преписката, с която Съдът разполага, също е видно, че целодневният талон за паркиране не представлява санкция за нарушение по пътищата.
- 70 Що се отнася до основанията и условията за предявяване на иска, следва също да се отбележи, че събирането на такси за паркиране е осъществено от Obala съобразно общите правила, като в съответствие със Закона за принудителното изпълнение е започнало с първоначално производство пред нотариус, последвано от производство пред съд, след оспорване от страна на длъжника по изпълнителното производство на разпореждането за принудително изпълнение, издадено от посочения нотариус.

- 71 Освен това подобно на положението, разгледано по делото, по което е постановено решение от 9 март 2017 г., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), с издаването на заинтересованите лица на целодневен талон за паркиране Obala не се снабдява с изпълнително основание чрез дерогация от общоприложимите правила, тъй като след издаването на въпросния талон това дружество просто има възможност да се позове на наличието на автентичен документ, с който може да започне производство в съответствие с разпоредбите на Закона за принудителното изпълнение, или, евентуално, в случай на оспорване, на съдебно производство.
- 72 От изложеното следва, че нито правоотношението между страните в производство по иск като разглеждания в главното производство, нито основаниято и условията за предявяването на такъв иск могат да се разглеждат като разкриващи упражняване на прерогативи на публична власт по смисъла на правото на Съюза, така че производството по иск от този вид се обхваща от понятието „граждански и търговски дела“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Регламент № 1215/2012 и попада в приложното поле на този регламент.
- 73 Предвид изложените съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 1, параграф 1 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, че иск за събиране на такса по целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, предявен от дружество, на което е възложено управлението на такива паркоместа от местните органи на самоуправление, попада в обхвата на понятието „граждански и търговски дела“ по смисъла на тази разпоредба.

По шестия въпрос

- 74 С шестия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 24, точка 1 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, че иск за събиране на такса по целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, попада в обхвата на понятието „договор за наем на недвижим имот“ по смисъла на тази разпоредба.
- 75 Съгласно постоянната практика на Съда системата на общите за Съюза норми за предоставяне на компетентност, предвидени в глава II от Регламент № 1215/2012, се основава на общото правило, установено в член 4, параграф 1, че искове срещу лица, които имат местоживеене в държава членка, се предявяват пред съдилищата на тази държава, независимо от тяхното гражданство (решение от 4 октомври 2018 г., Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, т. 35).
- 76 Единствено като изключение от общото правило за компетентност на съдилищата по местоживеенето на ответника глава II, раздел 6 от Регламент № 1215/2012 предвижда определен брой правила за изключителна компетентност, сред които и тази по член 24, точка 1 от този регламент, който предоставя на съдилищата на държавата членка, на чиято територия се намира съответният недвижим имот, компетентност по дела, които имат за предмет договори за наем на недвижим имот (вж. в този смисъл решение от 10 юли 2019 г., Reitbauer и др., C-722/17, EU:C:2019:577, т. 38). Предвид дерогацията им характер разпоредбите на член 24, точка 1 от посочения регламент не бива да бъдат тълкувани в по-широк смисъл, отколкото изисква тяхната цел (вж. в този смисъл решение от 16 ноември 2016 г., Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, т. 28 и цитираната съдебна практика).
- 77 Що се отнася до преследваната с тези разпоредби цел, следва да се припомни, че от постоянната практика на Съда е видно, че основната причина за предоставяне на изключителна компетентност на съдилищата в държавата членка, на чиято територия се намира недвижимият имот, е обстоятелството, че предвид близостта си съдът по местонахождението на имота може да установи най-добре фактическите положения и да приложи правилата и обичайната

практика, които обикновено са тези на държавата по местонахождение на имота (вж. в този смисъл решение от 16 ноември 2016 г., Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, т. 29 и цитираната съдебна практика).

- 78 Що се отнася по-специално до договорите за наем на недвижим имот, от практиката на Съда следва, че тази изключителна компетентност е обоснована със сложността на отношението собственик—наемател, което включва редица права и задължения извън свързаните с наема. Това отношение е уредено със специални законови разпоредби, някои от които с императивен характер, на държавата, в която се намира местонахождението на недвижимия имот, предмет на договора за наем, сред които са тези, определящи отговорното лице за поддръжката на недвижимия имот и за плащането на данъците върху този недвижим имот, тези, уреждащи задълженията на лицето, което обитава недвижимия имот, спрямо съседите, както и тези, които контролират или ограничават правото на собственика да възстанови владението си върху имота в срока на наемния договор (определение от 15 май 2019 г., MC, C-827/18, непубликувано, EU:C:2019:416, т. 27 и цитираната съдебна практика).
- 79 В конкретния случай обаче, както е видно от акта за преюдициално запитване, искът в главното производство не се отнася до условията за ползване на недвижим имот, а до събирането на такса за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път. Независимо от квалифицирането на така установеното правоотношение по националното право, подобен иск, предвид неговия предмет и обхвата на проверките, които националният съд трябва да извърши, не може да бъде обхванат от правилото за изключителна компетентност, предвидено в член 24, точка 1 от Регламент № 1215/2012.
- 80 Предвид изложените съображения на шестия въпрос следва да се отговори, че член 24, точка 1 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, че иск за събиране на такса по целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, не попада в обхвата на понятието „договор за наем на недвижим имот“ по смисъла на тази разпоредба.

По петия и седмия въпрос

- 81 С петия и седмия въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи, най-напред, дали член 7, точка 1 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, че иск за събиране на такса по целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, попада в обхвата на понятието „дела, свързани с договор“ по смисъла на тази разпоредба, по-нататък, дали, в случай на положителен отговор, договорът за паркиране, сключен при такива обстоятелства, представлява договор за предоставяне на услуги по смисъла на член 7, точка 1, буква б), второ тире от този регламент и накрая, дали, в случай на отрицателен отговор, такъв иск попада в обхвата на правилото за специална компетентност по дела относно неправомерно увреждане, деликт или квазиделикт, предвидена в член 7, точка 2 от посочения регламент.
- 82 Що се отнася на първо място до договорния или деликтен характер на иска в главното производство, следва да се припомни, че понятията „дела, свързани с договор“ и „дела относно неправомерно увреждане, деликт или квазиделикт“ по смисъла съответно на член 7, точки 1 и 2 от Регламент № 1215/2012 трябва да бъдат тълкувани самостоятелно, въз основа главно на систематиката и целите на този регламент, за да се осигури еднаквото му прилагане във всички държави членки. При това положение тези понятия не може да се схващат като препращане към квалификацията, дадена в приложимия национален закон на правоотношението, разглеждано пред националния съд (вж. в този смисъл решение от 14 юли 2016 г., Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, т. 19 и цитираната съдебна практика).

- 83 В това отношение Съдът е приел, че понятието „дела относно непозволено увреждане, деликт или квазиделикт“ по смисъла на член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 обхваща всички иски, с които се цели подвеждането на ответника под отговорност и които не се отнасят към делата, свързани с договор, по смисъла на член 7, точка 1, буква а) от този регламент, и по-специално не са основани на правно задължение, съгласието за което е дадено свободно от едно лице спрямо друго (решение от 24 ноември 2020 г., Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, т. 23 и цитираната съдебна практика).
- 84 Съдът е уточнил, че прилагането или на член 7, точка 1 от Регламент № 1215/2012, или на член 7, точка 2 от него зависи, от една страна, от избора на ищеца да се позове или не на едно от тези правила за специална компетентност, а от друга страна, от разглеждането на специфичните условия, предвидени в тези разпоредби, от сезирания съд (решение от 24 ноември 2020 г., Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, т. 29).
- 85 Следователно, когато ищецът се позовава на някое от посочените правила, сезираната юрисдикция трябва да провери дали претенциите на ищеца, независимо от квалификацията им по националното право, са с договорен характер, или, напротив, имат характер на непозволено увреждане, деликт или квазиделикт по смисъла на посочения регламент (решение от 24 ноември 2020 г., Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, т. 30).
- 86 Следователно най-напред следва да се провери дали иск за събиране на такса по целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, независимо от квалифицирането му по националното право, има договорен характер.
- 87 В тази насока е уместно да се изтъкне, че макар член 7, точка 1 от Регламент № 1215/2012 да не изисква да е сключен писмен договор, за прилагането на тази разпоредба все пак е задължително да бъде идентифицирано договорно задължение. Трябва да се уточни, че такова задължение може да се счита за имплицитно възникнало по-специално когато това следва от недвусмислени действия, изразяващи волята на страните (вж. в този смисъл решение от 14 юли 2016 г., Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, т. 24 и цитираната съдебна практика).
- 88 В конкретния случай от данните, с които разполага Съдът, е видно, че общите условия за ползване на обществени паркинги, и по-специално определянето на местата за паркиране, часовете и таксата за паркиране, както и задължението за заплащане на целодневен талон за паркиране, са били публикувани в Решението относно паркирането в град Задар. Паркирането на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, поражда правоотношение между организатора на паркинга и лицето, което чрез заплащане на почасов талон за паркиране го използва, и характерът на това правоотношение може да се квалифицира като договорен.
- 89 Следователно основанието на иска за събиране на такса по целодневен талон за паркиране е твърдяно неизпълнение на договорни задължения и попада в обхвата на понятието „дела, свързани с договор“ по смисъла на член 7, точка 1, буква а) от Регламент № 1215/2012, което означава, че хърватските съдилища могат да обосноват компетентността си с тази разпоредба, независимо от естеството на разглеждания в главното производство договор за паркиране.
- 90 Изтъкнатият в отговора на писмените въпроси, отправени от Съда, довод на словенското правителство, че длъжникът в изпълнителното производство не е поел задължението доброволно, доколкото в конкретния случай разглежданото в главното производство моторно превозно средство е било паркирано на съответното паркомясто не от самата страна, а от лизингополучателя, не може да постави под съмнение договорния характер на иска в главното производство. Всъщност този довод засяга разглеждането на спора по същество, към което съответният съд трябва да пристъпи, след като се произнесе относно компетентността си.

- 91 В това отношение Съдът е постановил, че съд, сезиран с иск за изпълнение на договор, е компетентен на основание член 7, точка 1 от Регламент № 1215/2012 дори когато ответникът изтъква като основание за защита несъществуването на договора (решение от 4 март 1982 г., Effer, 38/81, EU:C:1982:79, т. 8).
- 92 Що се отнася, на второ място, до възможността договорът за паркиране в главното производство да бъде квалифициран като договор за предоставяне на услуги за целите на прилагането на член 7, точка 1, буква б) от Регламент № 1215/2012, следва да се уточни, че такава квалификация би изключила прилагането на правилото за компетентност, предвидено в член 7, точка 1, буква а) от посочения регламент. Всъщност с оглед на йерархията между букви а) и б), установена в буква в) от тази разпоредба, правилото за компетентност по буква а) следва да се прилага само алтернативно и ако правилата за компетентност, посочени в буква б), са неприложими (решение от 8 март 2018 г., Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, т. 34 и цитираната съдебна практика).
- 93 Понятието за услуги по смисъла на член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламент № 1215/2012 предполага най-малко че предоставящата услугите страна извършва определена дейност срещу възнаграждение (вж. в този смисъл решение от 8 март 2018 г., Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, т. 38 и цитираната съдебна практика).
- 94 Във връзка с критерия за наличието на дейност, той изисква извършването на действия и изключва простото бездействие (решение от 8 март 2018 г., Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, т. 39). Така Съдът е приел, че договор, с който притежателят на право върху интелектуална собственост отстъпва на своя съдоговорител правото да го използва срещу изплащането на възнаграждение, не предполага такава дейност, тъй като притежателят на правото върху интелектуална собственост не извършва никаква престация, като отстъпва използването на правото, а само се ангажира да остави своя съдоговорител свободно да го използва (вж. в този смисъл решение от 23 април 2009 г., Falco Privatstiftung и Rabitsch, C-533/07, EU:C:2009:257, т. 30 и 31).
- 95 В конкретния случай обаче от данните, с които Съдът разполага, е видно, че Obala отговаря за управлението на обществените паркинги, което означава извършването на определена дейност, състояща се най-малкото в установяването, ограничаването и маркировката на паркоместата на обществените пътища, както и управлението на начините на събиране на таксите за паркиране.
- 96 Що се отнася до критерия, свързан с изплащането на възнаграждение като насрещна престация за дейност, в конкретния случай не се спори, че заплащането на целодневен талон за паркиране може да бъде квалифицирано като възнаграждение.
- 97 Следователно и както по същество посочва генералният адвокат в точки 119 и 120 от заключението си, разглежданият в главното производство договор за паркиране може да бъде квалифициран като „договор за предоставяне на услуги“ по смисъла на член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламент № 1215/2012.
- 98 Следователно на петия и седмия въпрос следва да се отговори, че член 7, точка 1 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, от една страна, че иск за събиране на такса, която произтича от договор с предмет паркиране на някое от обозначените паркоместа, разположени на обществени пътища, които са организирани и ръководени от упълномощено за тази цел дружество, попада в обхвата на понятието „дела, свързани с договор“ по смисъла на тази разпоредба и от друга страна, че този договор представлява договор за предоставяне на услуги по смисъла на член 7, точка 1, буква б), второ тире от този регламент.

По съдебните разноси

- ⁹⁹ С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

- 1) Член 1, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела трябва да се тълкува в смисъл, че иск за събиране на такса по целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, предявен от дружество, на което е възложено управлението на такива паркоместа от местните органи на самоуправление, попада в обхвата на понятието „граждански и търговски дела“ по смисъла на тази разпоредба.
- 2) Член 24, точка 1 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, че иск за събиране на такса по целодневен талон за паркиране на обозначено паркомясто, разположено на обществен път, не попада в обхвата на понятието „договор за наем на недвижим имот“ по смисъла на тази разпоредба.
- 3) Член 7, точка 1 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, от една страна, че иск за събиране на такса, която произтича от договор с предмет паркиране на някое от обозначените паркоместа, разположени на обществени пътища, които са организирани и ръководени от упълномощено за тази цел дружество, попада в обхвата на понятието „дела, свързани с договор“ по смисъла на тази разпоредба и от друга страна, че този договор представлява договор за предоставяне на услуги по смисъла на член 7, точка 1, буква б), второ тире от този регламент.

Подписи